

ΣΧΟΛΗ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
Περιγραφή Μαθήματος

Τίτλος Μαθήματος	Αναπτυξιακή Ψυχολογία
Κωδικός Μαθήματος	DLSPS513
Τύπος μαθήματος	Επιλογής
Επίπεδο	Μάστερ (2 ^{ος} Κύκλος)
Έτος / Εξάμηνο φοίτησης	1 ^ο ή 2 ^ο Έτος / 2 ^ο ή 3 ^ο Εξάμηνο
Όνομα Διδάσκοντα	Καθ. Λουκία Δημητρίου, Δρ. Νάταλη Λοιζίδου Ιερίδου
ECTS	10
Στόχος Μαθήματος	<p>Το αντικείμενο του μαθήματος 'Αναπτυξιακή ψυχολογία' εισάγει τους φοιτητές στα ζητήματα και τους παράγοντες που μας κάνουν αυτό που είμαστε.</p> <p>Η σύγχρονη έρευνα και θεωρία για την ανθρώπινη ανάπτυξη δίνει σταθερά έμφαση στη διεπιστημονική προσέγγιση που απαιτείται για να περιγράψει και να εξηγήσει πώς οι άνθρωποι αλλάζουν (και πώς παραμένουν ίδιοι) με την πάροδο του χρόνου. Επιπλέον, η μεγάλη ποικιλομορφία των ανθρώπων απαιτεί την εκτίμηση των ατομικών διαφορών στην πορεία της ανάπτυξης. Το μάθημα στοχεύει στην παρουσίαση αυτών των ζητημάτων και πιο συγκεκριμένα, στοχεύει στην παροχή μιας ολοκληρωμένης περιγραφής της ανθρώπινης ανάπτυξης σε όλη τη διάρκεια της ζωής, στην παροχή θεωρητικών και εμπειρικών βάσεων που θα επιτρέψουν στους φοιτητές να γίνουν μορφωμένοι και κριτικοί ερμηνευτές των αναπτυξιακών πληροφοριών και στη συζήτηση της έρευνας σε διάφορα θέματα, ώστε να καταδειχθούν οι συνδέσεις μεταξύ του εργαστηρίου και της ζωής και της επιστήμης της ανθρώπινης ανάπτυξης.</p> <p>Στο μάθημα συζητούνται βασικές και πρόσφατες θεωρίες και έρευνες που αφορούν την ανθρώπινη ανάπτυξη από τη σύλληψη, την παιδική ηλικία, την εφηβεία, την ενηλικίωση μέχρι το θάνατο.</p>
Μαθησιακά Αποτελέσματα	<p>Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος, οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Εξηγούν τις αρχές που διέπουν την ανθρώπινη ανάπτυξη • Αναλύουν τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ ψυχολογικών, κοινωνικών και βιολογικών παραγόντων που επηρεάζουν την ανάπτυξη και τα

	<p>χαρακτηριστικά του ανθρώπου σε κάθε περίοδο της ζωής του, καθώς και τις διαφορές στην ανάπτυξη κάθε ατόμου.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ορίζουν το θέμα φύση-ανατροφή, παρουσιάζοντας κάθε παράγοντα και τα αποτελέσματά του στην ανθρώπινη ανάπτυξη. • Σκέφτονται κριτικά για το θέμα φύση-ανατροφή, παρουσιάζοντας κάθε παράγοντα και τα αποτελέσματά του στην ανθρώπινη ανάπτυξη. • Αξιολογούν τα χαρακτηριστικά της βιολογικής, κινητικής, γνωστικής και κοινωνικοσυναισθηματικής ανάπτυξης σε κάθε αναπτυξιακό στάδιο καθώς και να συζητούν τους τρόπους με τους οποίους μπορούμε να προωθήσουμε την ανάπτυξη σε κάθε αναπτυξιακό στάδιο (ιδιαίτερα στην παιδική ηλικία) • Σκέφτονται κριτικά για τα διάφορα μοντέλα αναπτυξιακής ψυχολογίας (γενετικά, ψυχαναλυτικά, γνωστικά, συμπεριφορικά κ.λπ.) • Συνθέτουν πληροφορίες από διαφορετικές θεωρητικές προσεγγίσεις για να συζητήσουν την αναπτυξιακή διαδικασία καθώς και θέματα που σχετίζονται με την ανθρώπινη ανάπτυξη και θέματα που αφορούν τις διάφορες αναπτυξιακές φάσεις. • Ενσωματώνουν τις αποκτηθείσες γνώσεις τους και να τις συσχετίζουν με θέματα σχολικής ψυχολογίας (ιδίως κατά την παιδική ηλικία). • Αξιολογούν ερευνητικά δεδομένα με δημιουργικούς τρόπους και χρησιμοποιώντας κριτική σκέψη. 		
Προαπαιτούμενα	Όχι	Συναπαιτούμενα	Όχι
Περιεχόμενο Μαθήματος	<p>Το μάθημα καλύπτει την ανθρώπινη ανάπτυξη κατά τη διάρκεια της ζωής. Αφού παρουσιαστεί μια εισαγωγή στην επιστήμη της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας και στα θέματα καθώς και στις ερευνητικές μεθόδους της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, το υπόλοιπο του μαθήματος χωρίζεται σε ενότητες για διαφορετικές χρονικές περιόδους της ανθρώπινης ανάπτυξης.</p>		

Το δεύτερο μέρος του μαθήματος καλύπτει την προγεννητική ανάπτυξη, τη βρεφική ηλικία και την πρώιμη παιδική ηλικία. Πιο συγκεκριμένα παρουσιάζουμε και πώς λειτουργεί η γενετική κληρονομικότητα και πώς το προγεννητικό περιβάλλον επηρεάζει τη μελλοντική ανάπτυξη του ατόμου. Στη συνέχεια περνάμε στα χαρακτηριστικά ενός νεογέννητου και ενός βρέφους και νηπίου, εξετάζοντας τον ρυθμό αλλαγής στους κινητικούς και γνωστικούς τομείς, καθώς και στην κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη όπου, συναντάμε την ανάδυση των κοινωνικών σχέσεων, καθώς και την κατανόηση των ρόλων και της ταυτότητας των φύλων. Σε αυτό το μέρος στηριζόμαστε στο ότι στο τέλος αυτής της περιόδου, ένα παιδί είναι αρκετά ικανό ως σκεπτόμενο, χρησιμοποιεί τη γλώσσα με εξελιγμένους τρόπους και είναι έτοιμο για τη σημαντική μετάβαση στην επίσημη εκπαίδευση.

Το τρίτο μέρος του μαθήματος καλύπτει τα χρόνια από το δημοτικό σχολείο μέχρι το λύκειο. Εξετάζουμε τη γνωστική ανάπτυξη με τις γνωστικές δεξιότητες που διαμορφώνονται νωρίτερα στη ζωή να εξελίσσονται σε επίπεδα που μοιάζουν με αυτά των ενηλίκων σε πολλούς τομείς. Σε αυτό το μέρος διερευνούμε πώς επεκτείνονται οι σχέσεις με την οικογένεια και τους συνομηλίκους. Και εξετάζοντας την εφηβεία βλέπουμε πώς αναδύεται η αυξημένη προσοχή στην εργασία και τη σεξουαλικότητα. Μέσα από τις εβδομάδες που καλύπτουν αυτό το μέρος του μαθήματος φτάνουμε σε ένα σημείο όπου το νεαρό άτομο αρχίζει να μαθαίνει πώς να αντιμετωπίζει δύσκολα ζητήματα στη ζωή και βρίσκεται στα πρόθυρα της νόμιμης ενηλικίωσης.

Το τέταρτο μέρος του μαθήματος καλύπτει τη νεαρή ενηλικίωση και τη μέση ηλικία. Παρουσιάζονται πληροφορίες σχετικά με το πώς κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου οι περισσότεροι άνθρωποι επιτυγχάνουν τους πιο προηγμένους τρόπους σκέψης τους, επιτυγχάνουν τη μέγιστη σωματική απόδοση, δημιουργούν στενές σχέσεις, δημιουργούν τη δική τους οικογένεια, ξεκινούν και εξελίσσονται στο επάγγελμά τους, καταφέρνουν να εξισορροπήσουν πολλούς αντικρουόμενους ρόλους και αρχίζουν να αντιμετωπίζουν τη γήρανση.

	<p>Εξετάζουμε αυτή την περίοδο συζητώντας πώς οι άνθρωποι περνούν από το να ξεκόβουν από την οικογένειά τους στο να ξεκόβουν τα παιδιά τους από αυτούς. Οι σχέσεις με τους γονείς επαναπροσδιορίζονται και οι πιέσεις του να βρίσκεσαι ανάμεσα στις νεότερες και τις μεγαλύτερες γενιές γίνονται αισθητές. Συζητείται το ζήτημα της μετάβασης από το χρόνο από τη γέννηση στο χρόνο μέχρι το θάνατο.</p> <p>Το πέμπτο και τελευταίο μέρος του μαθήματος καλύπτει τις τελευταίες δεκαετίες της ζωής. Παρουσιάζονται και συζητούνται οι βιολογικές, φυσικές, γνωστικές και κοινωνικές αλλαγές που σχετίζονται με τη γήρανση, και παρόλο που πολλές αλλαγές αντικατοπτρίζουν την παρακμή, εξετάζουμε επίσης σε πολλές άλλες πτυχές της τρίτης ηλικίας που αντιπροσωπεύουν θετικά στοιχεία, όπως, η σοφία, η συνταξιοδότηση, οι φιλίες και οι οικογενειακές σχέσεις. Μέσα από τις τελευταίες εβδομάδες του μαθήματος συζητάμε θέματα που σχετίζονται με το τέλος της ζωής και πώς η εξέταση του θανάτου, μπορεί να οδηγήσει σε πρόσθετη κατανόηση του νοήματος της ζωής και της ανθρώπινης ανάπτυξης γενικότερα.</p>
<p>Μεθοδολογία Διδασκαλίας</p>	<p>Το μάθημα συμπεριλαμβάνει τηλεδιασκέψεις, δραστηριότητες συνεχούς/διαμορφωτικής αξιολόγησης (formative), αυτό-αξιολόγησης (self-evaluation) και απολογιστικής/τελικής αξιολόγησης (summative). Συγκεκριμένα, η αξιολόγηση του εν λόγω μαθήματος συμπεριλαμβάνει τα ακόλουθα: τελική γραπτή εξέταση, μία εργασία που παραδίδεται κατά τη διάρκεια του εξαμήνου, 1 δοκιμασία τύπου κουίζ, 2 εργασίες και 2 δραστηριότητες δυναμικής διαδικτυακής αλληλεπίδρασης, καθώς επίσης και ποικίλες εβδομαδιαίες εκπαιδευτικές δραστηριότητες και δραστηριότητες αυτό-αξιολόγησης. Στόχος των πιο πάνω εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και εργασιών είναι η εμπέδωση της διδακτέας ύλης και του γνωστικού αντικειμένου.</p>
<p>Βιβλιογραφία</p>	<ul style="list-style-type: none"> Feldman, R. (2023). Life span development: A topical approach. Pearson.

- Saracho, O. N. (2023). Theories of child development and their impact on early childhood education and care. *Early Childhood Education Journal*, 51(1), 15-30.
- Newman, B. M., & Newman, P. R. (2022). Theories of human development. Routledge.
- Skopeliti, I., & Riga, A. (2021). Collaborative learning and its positive impact in the cognitive development of children with learning disabilities. *Current Research in Language, Literature, and Education*, 2, 73-82.
- Lerner, R. M. (2021). Children and adolescents as producers of their own development. In *Individuals as Producers of Their Own Development* (pp. 75-102). Routledge.
- Trawick-Smith, J. (2020). Early childhood development: A multicultural perspective. Pearson.
- Bogin, B. (2020). *Patterns of human growth* (Vol. 88). Cambridge University Press.
- Slater, A. & Bremin, G. (2019). Εισαγωγή στην αναπτυξιακή ψυχολογία. Εκδόσεις: ΤΖΙΟΛΑΣ.
- Feldman, R. S. (2019). Αναπτυξιακή ψυχολογία. Δια βίου προσέγγιση. Gutenberg
- Berk, L., E. (2019). Αναπτυξιακή Ψυχολογία: Η προσέγγιση της Δια Βίου Ανάπτυξης. Εκδόσεις: Κριτική.
- Alan, S. & Gavin, B. (2019). Εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία. ΤΖΟΛΙΑΣ.
- Cole Sheila, Cole Michael (2011) - Βορριά Παναγιώτα, Μπαμπλέκου Ζωή, Παπαληγούρα Ζαΐρα (επιμ.), "Η ανάπτυξη των παιδιών", Γ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ - Κ. ΔΑΡΔΑΝΟΣ Ο.Ε.
- Δημητρίου, Λ. (2012). Τα πρώτα έξι χρόνια. Εκδόσεις: Πεδίο
- Ellis, O. J. (2020). Ψυχολογία της Μάθησης. Gutenberg.
- Πρόγραμμα Πρόληψης Συμπεριφορών Υψηλού Κινδύνου για Μαθητές της Ε' & ΣΤ' Δημοτικού Σχολείου – Youth Power
- «Ενδοσχολική βία – θυματοποίηση στο χώρο του σχολείου» Κοντογιάννης Μ. (2020)
- «Σχολικός εκφοβισμός: Οι κοινωνικές αναπαραστάσεις παιδιών του Δημοτικού» Παρασκευόπουλος, Μ & Παρασκευοπούλου, Π. (2020)
- Lehalle, H. (2009). Ψυχολογία της ανάπτυξης: Παιδική ηλικία και εφηβεία. Εκδόσεις: Πεδίο.
- Η μετάβαση από την παιδική στην εφηβική ηλικία Γεώργιος Φλουρής ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ, τόμος Α, τεύχος 4, 21-27

	<ul style="list-style-type: none"> • Η εφηβική παραβατικότητα ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΥ ΑΓΑΘΗ ΝΙΚΟΛΑΡΑΚΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ http://dx.doi.org/10.12681/edusc.1743 • Εθισμός στο Διαδίκτυο και το κοινωνικό άγχος στην εφηβεία: Η μεταξύ τους σχέση και ο ρόλος των φιλικών και διαπροσωπικών σχέσεων. Ιωάννης Μουμούρης (2020). • Ψυχική ανθεκτικότητα, προσωπικότητα, και ψυχοκοινωνική προσαρμογή σε εφήβους. Κουντουρακη Μ. (2019). • Δεληγιάννη - Κουιμτζή, Βασιλική~Σακκά, Δέσποινα (2007). Από την εφηβεία στην νεαρή ενήλικη ζωή. Εκδόσεις Gutenberg • Η ψυχολογία της Τρίτης Ηλικίας. Τι σημαίνει να γερνάμε και πως μπορούμε να επιτύχουμε την Ενεργό Γήρανση. Ελευθερία-Έρη Κεχαγιά (2020) • Ψυχολογία της Τρίτης Ηλικίας. Αβενισιαν-Παγοροπούλου, Α. (2019). • Κατανόηση της ψυχολογίας των ηλικιωμένων: Πως μπορεί να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής στην τρίτη ηλικία; Σαραφίδου, Σ. (2019) • Παγοροπούλου, Α. (2019). Ψυχολογία της Τρίτης ηλικίας. • Σημειώσεις και παρουσιάσεις διδάσκουσας
Αξιολόγηση	<ul style="list-style-type: none"> • Εβδομαδιαίες εκπαιδευτικές δραστηριότητες (20%) • Εργασίες x2 (2x10=20 %) • Διαδικτυακό Κουίζ (10 %) • Τελική Εξέταση (50%)
Γλώσσα	Ελληνική